

Årsberetning 2024

Region Sønderjylland-Schleswig

Indhold

1. Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer	2
2. Kultur, sprog og borgermøder	7
3. Politisk og administrativ dialog og samarbejde	24
4. Regionskontor & Infocenter	33

Kolofon:

Region Sønderjylland-Schleswig
Regionskontor & Infocenter
Lyren 1 6330 Padborg, Danmark
Tel. +45 74 67 05 01 Fax +45 74 67 05 21
www.region.de www.region.dk
www.kulturfokus.de www.kulturfokus.dk
www.kulturakademi.de www.kulturakademi.dk
www.pendlerinfo.org

Marts 2025

ISBN: 978-87-93827-48-6

Fotos: Region Sønderjylland-Schleswig (cover), Tim Riediger (nordpool),
Harro Hallmann-BDN (cover), Ira Bogovic, Juul Stinges

Tryk og layout: Toptryk, Buskmosevej 4, 6300 Gråsten

Forord

Kære læsere!

Denne beretning præsenterer aktiviteterne og udviklingen i det grænseoverskridende samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig i 2024. Et begivenhedsrigt år med 20-års jubilæum for den grænseoverskridende pendlervejledning, den begivenhedsrige afslutning på kulturaftalen 2021-2024 og den vellykkede ansøgning om Interreg-projektet NETE.

Den meget høje efterspørgsel efter midler fra Borgerprojekt-fonden er fortsat gennem hele året.

Den tætte dialog på politisk og administrativt niveau er blevet styrket og videreudviklet. I årsrapporten kan du finde data, præsentationer af udvalgte emneområder, statistik og projektbeskrivelser, som jeg hermed inviterer dig til at læse.

Peter Hansen

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Informationsformidling og nedbrydning af barrierer

Infocentret er det eneste uafhængige vejledningstilbud inden for informationsformidling og nedbrydning af barrierer i Region Sønderjylland-Schleswig og langt ud over regionens grænser. Pendlere, virksomheder, institutioner og myndigheder søger råd og hjælp hos Infocentret om en bred vifte af emner. Takket være mange års erfaring har Infocentrets eksperter en omfattende specialviden og en bred vifte af ekspertise, som kommer de rådsøgende til gode.

Deltagelsen i samarbejdet 'Grenznetz' og arbejdet med identificeringen og analyse af mobilitetsbarrierer er blevet videreudviklet og styrket.

På trods af den personlige vejledning lokalt og træffetiderne hos partnerne næsten er indstillet, blev der gennemført 3.875 vejledninger. Det ligger ca. 5 % over det foregående års niveau.

Grænsependler- og mobilitetsinformationsformidling

Informationsformidling til grænsependlere, virksomheder, myndigheder og institutioner med spørgsmål omkring hele spektret af grænseoverskridende emner udgjorde også i 2024 Infocentrets hovedaktivitet. 3.875 forespørgsler fra borgere, virksomheder, myndigheder og institutioner blev behandlet, besvaret og suppleret efter nærmere undersøgelse. Kompetente netværkspartnere blev konsulteret, hvor det var nødvendigt. Ud over Infocentrets informationsformidling er Skattestyrelsens vejledningsservice også blevet videreført. Spørgsmål blev afklaret i tæt samarbejde mellem Skattestyrelsen og vejlederne - for det meste pr. telefon. Der var 315 vejledninger på dette område.

På grund af det store antal tilflyttere fra Tyskland steg behovet for indkomstatter fra de danske skattemyndigheder markant. I samråd med Skattestyrelsen blev der aftalt en pragmatisk og hurtig fælles behandlingsprocedure. Denne praktiseres med succes til gavn for de skattepligtige borgere.

Vejledningen fordelt på emner i 2024:

Alment: Spørgsmål, der kan besvares uden hensyntagen til personen og den enkeltes individuelle situation.

Individuelt: Spørgsmål, som kun kan besvares ved at se på den individuelle personlige situation.

	2023	2024
Arbejdsmarked Tyskland alment Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Tyskland uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	2	0
Arbejdsmarked Danmark alment Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Danmark uden individuel karakter. Den enkeltes personlige forhold skal der ikke tages højde for.	2	0
Arbejdsmarked Tyskland individuelt Spørgsmål vedr. arbejde i Tyskland, typisk dansk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	80	95
Arbejdsmarked Danmark individuelt Spørgsmål vedr. arbejde i Danmark, typisk tysk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	223	224
Skat alment i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat uden individuel karakter. Typisk: Mulig pendler uden et konkret arbejdstilbud. Typiske spørgsmål: Hvad er sidste frist for aflevering af selvangivelse? Hvor høj er den gennemsnitlige skat?	19	10
Skat individuelt i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat i nabolandet med individuel karakter. Typisk: Aktiv grænsependler, grænsependler på pension, mulig pendler med konkret arbejdstilbud, andre forhenværende grænsependlere. Typiske spørgsmål: Hvad kan jeg trække fra i skat? Kan jeg bruge grænsegængerreglen? Er det muligt at være ubegrænset skattepligtig? Hvorfor har jeg modtaget 6 årsopgørelser? osv.	829	971
Sygesikring alment i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende sygesikring uden individuel karakter. Typisk: Hvor er jeg sygesikret som grænsependler? Hvor høj er sygedagpengesatsen generelt?	8	6
Sygesikring individuelt i Danmark eller Tyskland Kræver en betragtning af den enkeltes sag. Er beskæftigelsesperioden opfyldt? Hvor længe har man været syg? Hvor høj er sygedagpengesatsen?	310	306
Pension alment i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende folkepension, tjenestemandpension, egne pensionsordninger (fx Riester), førtidspension/Erwerbsminderungsrente, folkepension/Rente, efterløn/Vorruhestand og lign.	6	4
Pension individuelt i Danmark eller Tyskland Som ved pension almen men med personlig karakter.	548	590

	2023	2024
Øvrig social sikring i Tyskland alment Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, plejeforsikring arbejdsulykkesforsikring, familieydelser og efterløn.	5	2
Øvrig social sikring i Danmark alment Almene spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, arbejdsulykkesforsikring, familieydelser og dansk efterløn.	12	2
Øvrig social sikring i Tyskland individuelt Som ved alment men med personlig karakter.	224	222
Øvrig social sikring i Danmark individuelt Som ved almen men med personlig karakter.	347	292
Erhvervskontakter i Tyskland Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.	3	1
Erhvervskontakter i Danmark Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.	13	8
Øvrige spørgsmål alment eller individuelt Spørgsmål vedrørende andre ting end nævnt før som for eksempel giftermål, skilsmisse, statsborgerskab.	1.059	1.142
Resultater		
Svar- med det samme uden yderligere sagsbehandling.	3.510	3.711
Henvisning- Spørgsmålet skal besvares af den kompetente myndighed, da det hyppigt kræver en individuel afgørelse (der henvises direkte til den ansvarlige institution).	165	159
Undersøgelse og svar- Den individuelle sag skal undersøges i samarbejde med andre, eller spørgsmålet er så komplekst, at det skal undersøges nærmere. Kan principielt ikke besvares med det samme.	15	5

Information vedr. rådsøgende:	D 2023	D 2024	DK 2023	DK 2024	Andre 2023	Andre 2024
Lønmodtagernes arbejdssted	1.205	1.332	1.173	1.172	14	8
De rådsøgendes nationalitet	2.622	2.878	535	570	55	47
Firmasæde	72	83	71	76	0	0

Aktiviteter 2024

Der blev gennemført mange aktiviteter for yderligere at fremme det grænseoverskridende arbejdsmarked og præsentere samt synliggøre Region Sønderjylland-Schleswig.

Udvalget af forklarende videoer til hjemmesiden pendlerinfo.org er blevet udvidet. Her forklares de ofte stillede spørgsmål på en illustrativ måde. Videoerne er blevet godt modtaget og blev set 3.866 gange i 2024.

Der blev afholdt 19 arrangementer (seminarer, konferencer og foredrag). Der var 1.557 deltagere til arrangementerne. PR-arbejdet førte til forskellige artikler i pressen.

Følgende af Infocentrets aktiviteter bør fremhæves:

- Deltagelse i møderne i grænsegængerforeningen 'Grenzgänger'
- Diverse informationsarrangementer
- Opretholdelse af kontakter og arrangementer i Femern Bælt-regionen
- Deltagelse i tilflytterarrangementer
- Deltagelse i møder i arbejdsgruppen om mobilitetsbarrierer

Informationsarrangementer

I 2024 blev der afholdt en række informationsarrangementer. Sammen med foreningen 'Grenzgänger' blev der bl.a. arrangeret møder om skat den 31.3.24 samt om fagforeninger og arbejdsløshedsforsikring den 5.11.24. Den 14.5.24 og den 14.9.24 blev der holdt oplæg om pension i Danmark i forbindelse med arrangementer afholdt af den tyske fagforening Verdi. Infocentrets vejledere deltog i en række tilflytter- og jobmesser i regionen. Den 14.3.24 orienterede Peter Hansen om det grænseoverskridende arbejdsmarked på et møde i Lübeck for europaministrene fra de tyske delstater, og der blev afholdt webinarer om det at bo og arbejde i Danmark samt om sygedagpenge.

Arbejdsmarkedsprojekter

Pendlerindsats Femern Bælt og vejledning i hele Schleswig-Holstein

Efter 4 års projektarbejde (2020-2023) blev der i 2024 gennemført et nyt projekt med Region Sjælland med fokus på vejledningsarbejde og netværksdannelse. Kontakterne til aktører i Femern Bælt-regionen blev op- og udbygget, og vejledningstilbuddet blev gjort mere synligt.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og medlemskaber

Arbejdsgruppe Sygedagpenge Danmark

Sygedagpengearbejdsgruppen består af repræsentanter fra de danske kommuner/jobcentre. Arbejdsgruppen sikrer, at alle har opdateret information om sygedagpenge. Et mål er at gøre informationerne mere gennemskuelige for grænsependlere. Region Sønderjylland-Schleswigs Infocenter er tovholder i denne arbejdsgruppe.

Da behovet for vejledning er blevet mindre, mødes arbejdsgruppen nu kun en gang årligt for at udveksle erfaringer. Mødet blev afholdt den 20.9.2024.

Arbejdsgruppe om arbejdsløshedsforsikring

Netværket fungerer som et forum for erfaringsudveksling og afklaring af spørgsmål, der opstår i arbejdet med grænsependlere. Deltagerne er eksperter fra de danske a-kasser, brancheforeningen og den nationale arbejdsmarkedsmyndighed, som beskæftiger sig med grænsependlere og det grænseoverskridende arbejdsmarked. Arbejdsgruppen mødtes den 26.4.2024 og den 8.11.2024 og behandlede relevante aktuelle emner.

Jobcenternetværk

For at intensivere samarbejdet mellem arbejdsforvaltningerne og for at udvide kendskabet til det grænseoverskridende arbejdsmarked, blev der etableret et netværk af medarbejdere fra arbejdsforvaltningerne. Der blev afholdt to møder den 23.4.24 og den 8.10.24. Der blev særligt behandlet spørgsmål omkring pension, sygedagpenge og svært handicappedes rettigheder.

Grenznetz

Samarbejdet Grenznetz arrangerede to konferencer i 2024.

- Seminar INFOBEST 4.0, Servicezentrum Oberrhein, Freiburg, 13.6.-14.6.2024
- Seminar Region Sønderjylland-Schleswig, Kollund 27.11-29.11.2024

Indholdsmæssigt blev der arbejdet med spørgsmål vedrørende beskatning samt social sikring og diskuteret aktuelle sager fra medlemsregionerne. Arbejdet i 'Grenznetz' skal ses som et vigtigt element i arbejdet med mobilitetsbarrierer, da den nødvendige ekspertise bliver opdateret og delt her.

Billede fra seminar i Kollund, Juul Stinges

Arbejdsgruppe om mobilitetsbarrierer

Den 31.5.24 mødtes arbejdsgruppen for sidste gang for at behandle slutrapporten. Den blev offentliggjort i sommeren 2024, og Peter Hansen fremlagde sammen med flere kollegaer resultaterne i forbindelse med den tyske udenrigsminister Annalena Baerbocks besøg i Flensburg den 25.7.24. I efteråret annoncerede det danske og det tyske udenrigsministerium en intention om at gøre arbejdet permanent. Organisationen med betegnelsen *cross border panel* påbegynder og viderefører arbejdet i 2025.

Peter Hansen overrækker dansk-tysk parkeringskive, Harro Hallmann-BDN

Kultur, sprog og borgermøder

Godkendelsen af Interreg-projektet NETE og forvaltningsopgaven med Borgerprojektforden har udvidet opgaveporteføljen i kulturafdelingen på Regionskontor & Infocenter. Begge indsatser har et fagligt tværgående sigte, hvilket har medført, at afdelingen nu arbejder med en bredere og mere kompleks vifte af opgaver inden for kultur, fritid, nabosprog og borgermøder.

I løbet af 2024 har afdelingen i samarbejde med partnernes forvaltninger gennemført aktiviteterne i Kulturaftale 2021-2024, administreret Borgerprojektforden, forberedt Interreg-projektet NETE og arbejdet på at fremme nabosprogene dansk og tysk. Som en vigtig del af indsatsen i 2024 har afdelingen og partnerforvaltningerne også arbejdet intensivt med planlægningen af en ny kulturaftaleperiode, der træder i kraft fra 2025.

Kulturaftale 2021-2024

Under de to indsatsområder "Rum til fællesskab" og "Fælles om kulturarv" har der i den fireårige kulturaftaleperiode fra 2021-2024 været afsat midler til musikalsk talentfremme, talentudvikling børn, unge og bevægelse, forsøgsprojekter hos de enkelte partnere, kulturaftalens to hovedprojekter samt projektet Kulturboost.

2024 var et travlt men succesfuldt år, hvor kulturaftalemidlerne muliggjorde en lang række aktiviteter med fine deltagertal og betydelig kommunikativ gennemslagskraft. Initiativet "Kulturboost" styrkede projektudviklingen blandt de syv grænsenære kommunale partnere inden for udvalgte fokusområder. Partnerskabet fik afsluttet deres forsøgsprojekter med gode resultater, og den musikalske talentudvikling blev styrket gennem musikskolesamarbejdet og folkBaltica ensemblet, som har givet unge musikalske talenter nye muligheder for at udfolde sig og udvikle deres potentiale. Ligeledes gennemførte Sønderjyske Fodbold initiativer, som styrkede unge udøveres kompetencer og fremmede det tværregionale samarbejde.

Året blev også kendetegnet ved gennemførelsen af to nøgleaktiviteter: "Ord i det offentlige rum" og "Dansk-tysk kulturuge". Disse aktiviteter var markante bidrag til det grænseoverskridende samarbejde og afsluttede den nuværende kulturaftaleperiode på en meget borgerinddragende og engagerende måde.

I 2024 brugte Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig og det grænseregionale partnerskab betydelig tid på at forberede en ny kulturaftaleperiode for 2025-2028. Arbejdet blev dog udfordret af en uventet udmelding fra den danske kulturminister, som meddelte, at Kulturministeriet ikke længere ønskede at være aftalepartner, på trods af et fortsat ønske om at bidrage økonomisk til det tværkommunale samarbejde.

Heldigvis er samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig stærkt og robust, og Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig besluttede i november 2024 at fortsætte arbejdet uafhængigt af det danske kulturministeriums formelle deltagelse. Forberedelserne til den nye aftale skrider planmæssigt frem, og en ny aftaletekst forventes at blive underskrevet i begyndelsen af 2025, hvilket sikrer en fortsat styrkelse af kulturindsatsen i grænselandet.

Hovedprojekterne "Rum til fællesskab" og "Fælles om kulturarv"

Under hvert af kulturaftalens to indsatsområder har Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig godkendt to hovedprojekter "Rum til fællesskab" og "Fælles om kulturarv".

"Rum til fællesskab" har til formål at fremme kunstneriske, kreative og borgernære fællesskaber på tværs af grænsen via kulturtilbud til børn og unge samt voksne.

"Fælles om kulturarv" arbejder med nytænkende formidling af den fælles kulturarv og den sproglige mangfoldighed i grænseregionen særligt overfor børn og unge.

Hvert projekt har haft et budget på 2.334.500 DKK / 313.355 EUR. To faglige styregrupper har løbende kvalificeret realiseringen af hovedprojekterne.

Rum til fællesskab

Hovedprojektet indeholder 4 delaktiviteter.

Dansk-tyske fortællestier:

Via aktiviteten skal børnehavebørn lære om grænseregionens kultur og natur ved at blive medskabere af et offentligt kulturtilbud og ved at mødes med børn fra den anden side af grænsen.

I 2024 blev der gennemført to forløb: det første i marts-april og det andet i maj-juni. Forløbet mellem Børnehuset Rosengården i Haderslev og Waldkindergarten Handewitt havde temaet "*Forbundet – Verbunden*", mens forløbet mellem Deutscher Kindergarten Lügumkloster og Bredsted Danske Børnehave fokuserede på temaet "*Følelser*".

I løbet af de fire år med fortællestier er det lykkedes at få institutioner med fra hele partnerskabet:

Børnehave	Kommune	År/Jahr
ADS-Kita Süderlücke	Stadt Flensburg	2022
Kollund Børnehus	Aabenraa	2022
ADS-Kita Tarp Wanderuper Str.	Kreis Schleswig-Flensburg	2023
Børnehuset Rinkeæs	Sønderborg	2023
Ev. Kita Neukirchen	Kreis Nordfriesland	2023
Naturbørnehus Møgeltønder	Tønder	2023
Sct. Severin Børnehuse Afd. Rosengården	Haderslev	2024
Waldkindergarten Handewitt	Schleswig-Flensburg	2024
Bredsted Danske Børnehave	Dansk mindretal	2024
Deutscher Kindergarten Lügumkloster	Tysk mindretal	2024

I 2024 blev der arbejdet målrettet på at sikre, at erfaringerne fra fortællesti-aktiviteterne kan videreføres som et selvstående projekt uden for kulturaftalens regi. Dette førte til udviklingen af modelforløbet "Kunst i dagtilbud", inspireret af erfaringerne fra fortællesti-aktiviteten.

Forløbet er tilgængeligt på både dansk og tysk via kulturakademi.dk/de. Som en del af indsatsen er der desuden udarbejdet en liste over danske og tyske

kunstnere, som børnehaver kan samarbejde med. Listen kan rekvireres gennem Regionskontoret.

Kultur i hverdagen – litterære byvandring

Aktiviteten skal give voksne borgere mulighed for at mødes på tværs af grænsen, lære om grænseregionen og opleve et fællesskab med andre borgere i grænseregionen. De litterære byvandring gennemføres i samarbejde med regionens biblioteker. I 2024 stod Haderslev Biblioteker, Deutsche Büchereizentrale Nordschleswig og Stadtbücherei Schleswig for at gennemføre de dansk-tyske litterære byvandring, og de udviste stor kreativitet i planlægningen af byvandringerne. Oplæsning blev kombineret med sang og fortællinger, som tog udgangspunkt i det byrum, hvor aktiviteterne fandt sted. Den store interesse betød fuldt bookedede arrangementer.

Litterær byvandring i Aabenraa, Ira Bogovic

Film

Projektaktiviteten "Film" har til formål at lære elever at benytte filmmediet til at udtrykke sig og at styrke den interkulturelle forståelse mellem danske og tyske elever. Det dansk-tyske filmforløb blev i 2024 gennemført med temaet "Uventet". Eleverne arbejdede med filmens mange aspekter såsom lys, klipning, storytelling etc., som blev introduceret af et team af tosprogede filmprofessionelle. Temaet blev igen i år fortolket bemærkelsesværdigt ens af danske og tyske elever.

Forløbet kulminerede med den dansk-tyske filmfestival i Tønder den 17. december 2024, hvor de bedste film blev præsenteret. Vinderfilmen "I See You" fra Klaus-Harms Schule imponerede juryen og publikummet med sin originale fortolkning af temaet.

Prisoverrækkelse 17.12.2024, Regionskontor&Infocenter

Skole	Kommune	År / Jahr
Privatskolen Als	Sønderborg	2022
Gram Skole	Haderslev	2022
Bernstorff-Gymnasium Satrup	Kreis Schleswig-Flensburg	2022
Struensee Gemeinschaftsschule	Kreis Schleswig-Flensburg	2022
Grænseegnens Friskole	Aabenraa	2023
Den Nye Friskole	Haderslev	2023
Deutsche Schule Tingleff	Aabenraa	2023
Klaus-Harms-Schule	Kreis Schleswig-Flensburg	2023, 2024
Kløvermarkskolen	Haderslev	2024
Løjt Skole	Aabenraa	2024
Altes Gymnasium	Flensburg	2024

Dansk-tysk ungeaktivitet

Ungeaktiviteten skal tilbyde en platform, hvor unge kan komme i kontakt med hinanden på tværs af grænsen og drøfte aktuelle emner. Aktiviteten blev i 2023 og 2024 gennemført som "Dansk-tysk skoleklimadag". Skoleklimadagen 2024 blev afholdt med deltagelse af over 500 elever i Arena Aabenraa. Arrangementet, med Aabenraa Kommunes PUC (Pædagogisk UdviklingsCenter) som tovholder, fandt sted tirsdag den 26. november under mottoet "*En klimavenlig hverdag*". Eleverne deltog i fællesaktiviteter, hvor danske og tyske elever blev blandet, samt i workshops om konkrete klimarelaterede temaer som:

- Reparation frem for at smide ud.
- Nedbringelse af CO₂ i transportbranchen.
- Klimavenlig mad.

Deltagende skoler i 2023 og 2024:

Skole	Kommune	År
Goethe-Schule Flensburg	Flensburg	2023, 2024
Gustav Johannsen-Skolen	Flensburg	2023
Kurt-Tucholsky-Schule	Flensburg	2023
Comenius-Schule Flensburg	Flensburg	2023
Toftlund Distriktskole	Tønder	2023
Løjt Kirkeby Skole	Aabenraa	2023, 2024
Sønderskov Skole	Sønderborg	2023
Ungeunivers Vojens	Haderslev	2023
Altes Gymnasium	Flensburg	2024
Gemeinschaftsschule Husum N	Kreis Nordfriesland	2024
Kongehøjskolen	Aabenraa	2024
Fjordskolen	Aabenraa	2024
Fællesskolen Favrdal-Fjelstrup	Haderslev	2024
Skærbæk Distriktskole	Tønder	2024
Jejsing Friskole	Tønder	2024
Agerskov Kristne Friskole	Tønder	2024
Deutsche Schule Sønderborg	Sønderborg	2024

Skoleklimadag, Regionskontor&Infocenter

Fælles om kulturarv

Hovedprojektet indeholder 3 delaktiviteter.

Kuratorskolen

Kuratorskolen har haft til formål at styrke elevers kendskab til kulturarven i grænseregionen og give dem mulighed for at reflektere over formidlingen af fortiden. Forløbet er udviklet og blev gennemført i et samarbejde mellem Museum Sønderjylland, Museumsberg Flensburg og Nolde Museum Seebüll samt den faglige styregruppe for indsatsområdet.

I 2024 deltog fire klasser i forløbet. De arbejdede med den digitale undervisningsplatform, der er udviklet specielt til dette projekt. Denne platform vil også være tilgængelig for skolerne efter kulturaftalens udløb, hvilket giver skoler mulighed for selv at arbejde med emnerne kulturarv og kuratering.

Den 13. marts 2024 blev "Kuratorskolen på tur" gennemført, hvor lærere fra både danske og tyske skoler blev inviteret til de museer, der er en del af forløbet. Arrangementet gav lærerne mulighed for at få indsigt i forløbet og de støttemuligheder, der tilbydes via transportpuljen.

Skole	Kommune	År
Kurt-Tucholsky-Schule	Kreis Schleswig-Flensburg/Flensburg	2023
Dannewerkschule	Kreis Schleswig-Flensburg	2023
Gemeinschaftsschule Mildstedt	Kreis Nordfriesland	2023
Gemeinschaftsschule Bredstedt	Kreis Nordfriesland	2023
Kløvermarkskolen	Haderslev	2023
Hærvejsskolen	Aabenraa	2023
Toftlund Distriktskole	Tønder	2023
A.P. Møller Skolen	Dansk mindretal	2023
Deutsche Schule Sonderburg	Tysk mindretal	2023
Dybbøl Skole	Sønderborg	2023
Emmerske Efterskole	Tønder	2024
Kværs Idrætsfriskole	Sønderborg	2024
Kurt-Tucholsky-Schule	Kreis Schleswig-Flensburg/Flensburg	2024
Klaus-Harms-Schule	Kreis Schleswig-Flensburg	2024

Undervisningsplatformen kan findes her: www.kulturkurator.kulturakademi.de/da/

Artikel Kuratorskole, Regionskontor&Infocenter

Arkitektur og design

Formålet med aktiviteten har været at få udviklet et undervisningsforløb, der skal gøre elever på ungdomsuddannelserne bevidste om den fælles dansk-tyske kulturarv; introducere dem for arkitektoniske udviklingstendenser i grænselandet og motivere dem til at forholde sig til, hvilke ønsker de selv har til fremtidens arkitektur. Undervisningsmaterialet kan findes her: www.kulturakademi.de/dk/materialien/arkitektur-design/

I 2024 afsluttede to skoler forløbet om grænseregionens arkitektur, hvilket betyder, at aktiviteten samlet nåede målet om deltagelse af mindst 10 gymnasier.

Deltagende skoler:

Skole	Kommune	År
Eckener Schule	Stadt Flensburg	2022
Handelslehranstalt	Stadt Flensburg	2022
Bernstorff-Gymnasium	Kreis Schleswig-Flensburg	2022
Sønderborg Statsskole	Sønderborg	2022
Det Blå Gymnasium Sønderborg	Sønderborg	2022
Duborg-skolen	Stadt Flensburg	2022
Deutsches Gymnasium Nordschleswig	Aabenraa	2022
Kurt-Tucholsky-Schule	Stadt Flensburg	2023
EUC Sønderborg	Sønderborg	2023
Tønder Gymnasium	Tønder	2023
Friedrich Paulsen Schule	Kreis Nordfriesland	2023

Ord i det offentlige rum

Det overordnede formål med aktiviteten er at øge borgernes bevidsthed om grænselandets unikke sproglige mangfoldighed med fem historisk hjemmehørende sprog.

Aktiviteten begyndte med en ordkonkurrence, hvor alle kunne indsende deres yndlingsord på frisisk, sønderjysk, plattysk, dansk eller tysk. Mere end 2.000 ord blev indsendt, og en jury udvalgte otte vinderord. Disse blev derefter opstillet som to meter høje installationer rundt omkring i Region Sønderjylland-Schleswig og blev stående fra juni til september 2024.

Vinderord

Hovedpræmie: Suutje (plattysk) – ro på
2. præmie: Pyt!

3. præmier:

Krüsck (tysk) – kræsen

Glant (sønderjysk) – hyggelig

Latje batje (frisisk) – en lille smule

Ackewars (plattysk) – ståhej

Kategori "Skoleklasser":

Flutscht (tysk) – går som smurt

Flenerk (frisisk) – sommerfugl

Særlig juryanerkendelse: Vigeliensch (plattysk), Søjde (sønderjysk) og andre spændende ord.

Konkurrencen har været en af de mest pressedækkede kulturaftaleaktiviteter. Syv ord er nu permanent udstillet, herunder "GLANT" på UC Syd Campus i Haderslev og "PYT!" på Uni Campus i Flensburg.

Vinderord, Tim Riediger

Dansk-tysk kulturuge

Fra den 16. til 22. september blev den dansk-tyske kulturuge afholdt som kulmination på Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024. Formålet med kulturugen var at gøre kulturaftalen og det dansk-tyske kultursamarbejde synligt for borgerne i grænselandet.

Mere end 50 arrangører stod bag over 100 kulturarrangementer på tværs af regionen. Hele ugen igennem blev der budt på et mangfoldigt program fra morgen til aften. Litterære byvandring og forfatterarrangementer satte fokus på regionens fortælletradition, mens et kulturmarked i Haderslev gav foreninger en platform til at præsentere deres arbejde. Koncerter på tværs af genrer tiltrak mange, mens sproglige arrangementer satte fokus på regionens fem

historisk hjemmehørende sprog. Hertil kom en bred vifte af andre kultur- og fritidsaktiviteter, der samlede borgere fra begge sider af grænsen. Kulturugen bød også på en festaften for kulturaftalens mange samarbejdspartnere. Aftenen gav mulighed for refleksion over de gennemførte aktiviteter, de erfaringer, der var gjort, og perspektiverne for det fremtidige dansk-tyske kultursamarbejde.

Kulturuge, Tim Riediger

Musikalsk talentfremme

De fire danske og tre tyske musikskoler fra Region Sønderjylland-Schleswig og folkBALTICA samarbejder om at styrke den musikalske talentudvikling blandt børn og unge. Samarbejdet har til formål at udvikle tværnationale kulturelle fællesskaber gennem musikken og styrke fødekæden mellem de danske og tyske musikskoler og folkBALTICA-ensemblet.

Indsatsen "musikalsk talentfremme" har i kulturaftaleperioden 2021-2024 bestået af tre indsatser: dansk-tysk musikskoledag, folkBaltica ensemble og Folkakademi.

Folkakademi

folkBALTICA og musikskolerne samarbejder under overskriften "Folkakademi" om at styrke den musikalske talentudvikling i grænselandet. I 2024 gennemførte Folkakademiet tre workshops: Efter en forberedende workshop optrådte musikskoleeleverne i forbindelse med folkBALTICAs åbningskoncert. Derudover blev der gennemført en kompetenceworkshop for musikskolelærere, ledet af Harald Haugaard og Andreas Tophøj. Endelig fandt en workshop for øvede og let øvede musikskoleelever sted som optakt til folkBALTICAs efterårskonserter. Deltagerne optrådte efterfølgende sammen med folkBALTICA Ensemblet, koret fra Theodor-Storm-Schule Husum og andre gæster på scenen i Messe Husum.

folkBALTICA-ensemble

folkBALTICA Ensemble er et ungdomsensemble for talentfulde musikere i alderen 15-25 år, hvis udvikling har været en prioriteret indsats siden oprettelsen i 2013. Ensemblet deltog i 2024 blandt andet i festivalens åbningskoncert i Alsion samt den afsluttende koncert.

Derudover optrådte ensemblet ved flere skole- og efterårskonserter. Under kulturugen i Haderslev deltog udvalgte ensemblemedlemmer i festivalprogrammet. Tidligere og nuværende medlemmer af ensemblet fortalte, som en del af kulturugens festprogram, om den betydning, som ensemblet har og har haft for deres musikalske udvikling.

Dansk-tysk musikskoledag

Dansk-tysk musikskoledag 2024 samlede grænselandets syv musikskoler til en festlig dag med over 1.200 deltagere fordelt på 10 scener. Dagen bød på over 40 timers musik, hvor ensembler, orkestre og bands fra begge sider af grænsen fremførte et bredt repertoire fra klassisk til rytmisk musik.

Et generationsskifte i ledelsen af de tyske musikskoler samt stigende administrative krav til afholdelse af arrangementer i offentlige rum har givet et behov for at gentænke musikskoledagens rammer, og musikskolerne brugte derfor også 2024 til at drøfte indholdet i deres fremtidige samarbejde.

Musikskoledag 2024, Tim Riediger

Talentudvikling børn, unge og bevægelse

Projektet finansieres med de såkaldte 'tidligere amtslige tilskud uden for lov', som blev en del af kulturaftalens økonomi i 2021. Projektet har til formål at styrke fastholdelse, fællesskaber og trivsel blandt unge spillere i grænseregionens fodboldklubber. I 2024 blev der arbejdet videre med fokus på talentudvikling blandt semi-elitespillere, sundhed og sociale fællesskaber samt mentorordningen,

hvor ældre spillere er mentorer for de yngre. Derudover blev der i 2024 sat styrkede kræfter ind på at etablere samarbejdsrelationer og projekter med klubber på tysk side.

Under den dansk-tyske kulturuge arrangerede projektet et dansk-tysk fodboldstævne i Flensburg, som blev en stor succes.

Kulturboost

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har for perioden 2023-2024 afsat 1.411.424 DKK / 189.454 EUR til projektet "Kulturboost Sønderjylland-Schleswig". Projektet finansieres med midler fra kulturaftalebudgettet afsat til "dansk-tyske kulturpulje". Formålet er gennem en målrettet indsats at få udviklet nye dansk-tyske samarbejdsprojekter.

I 2024 blev der afholdt to netværksmøder med fokus på Flensburg Fjord, hvor deltagerne arbejdede med idéer om en kulturhistorisk vandrerute, kunststillinger i gamle ishuse, et museumsprojekt om kunstnerkolonier og et projekt ved Nyhus Sø med fokus på bæredygtighed.

Kulturboost har også samlet jazzentusiaster fra begge sider af grænsen, hvilket i 2024 har ført til udvikling af flere projekter, herunder "Bigband Meetup" med Aabenraa Statsskole og Landesmusikrat, og projektet "Musik på tværs" mellem Aabenraa Statsskole og Auguste Victoria Schule i Flensburg samt to projekter for henholdsvis skoleelever og børnehavebørn.

I løbet af året har der også været fokus på lokalarkiver og scenekunst. Et afsluttende netværksmøde for alle involverede aktører fandt sted den 28. november 2024.

Forsøgsprojekter

Alle 7 grænsenære partnere bag kulturaftalen disponerer over kulturaftalemidler til gennemførelse af lokale forsøgsprojekter, der kan inspirere kulturaftalens partnerkreds.

Forsøgsprojekt Flensburg – Eventyr forbinder

Flensburgs danseteater-projekt "Eventyr forbinder" bygger bro mellem mennesker nord og syd for grænsen og styrker forståelsen af deres fælles kulturarv igennem en kunstnerisk udforskning af danske og tyske eventyr.

I 2024 blev der afholdt to dagsworkshops med elever fra Grundschule Fruerlund, hvor eleverne dykkede ned i eventyrernes forskellige elementer. Som afslutning på det fireårige projekt blev der den 1. juni afholdt en offentlig eventyrfestival i Volkspark Flensburg med eventyrfortællinger på dansk og tysk og forskellige workshops med udgangspunkt i eventyr. Der deltog ca. 100 personer i festivalen.

Forsøgsprojekt Nordfriesland – Toms fantastiske rejse

Forsøgsprojektet har en udpræget eksperimenterende tilgang til talentudvikling og kreativitet i musikalske fællesskaber mellem børn ved at forbinde musik og astronomi.

Projektets oprindelige tanke havde været at afholde klaverworkshops for unge fra begge sider af grænsen med udgangspunkt i emnet. Det viste sig dog at være meget svært at nå den ønskede målgruppe, hvorfor projektet i 2024 blev lavet om til et teaterprojekt med musik og astronomi som omdrejningspunkt. Der deltog 16 amatørskuespillere i teaterprojektet, som blev afsluttet med to teaterforestillinger.

Teaterforestillingerne blev opført i Husum i forlængelse af den dansk-tyske kulturuge og nåede ca. 350 publikummer. Desuden præsenterede projektet sig ved forskellige kulturbegivenheder i Husum i løbet af 2024 og vakte stor interesse hos de besøgende.

Forsøgsprojekt Schleswig-Flensburg - KunstMobil

Forsøgsprojektet "KunstMobil" har til formål at bringe kunsttilbud ud til borgerne i landdistrikterne ved at være til stede der, hvor folk mødes i forvejen. Projektet har borgere på alle aldre som målgruppe, men det er især børn, der har gjort brug af tilbuddet. Således fik KunstMobilen også i 2024 mange forespørgsler fra institutioner og projekter, som har børn som målgruppe. Udover at være til stede ved forskellige kulturelle begivenheder i Kreis Schleswig-Flensburg, deltog KunstMobilen også i et større arrangement i Haderslev, som var del af den dansk-tyske kulturuge.

Forsøgsprojekter Sønderborg – Kunst på tværs og Unges spot på Verdensmål

Sønderborg Kommune har initieret to forsøgsprojekter:

"Kunst på tværs", som har tværkunstnerisk talentudvikling for unge som fokus i et samarbejde mellem kommunens bibliotek, musikskole og kunstskele og

"Unges spot på verdensmål", som beskæftiger sig med unges perspektiver på verdensmålene og kulminerer i en stor festival for og af unge.

"Kunst på tværs"-projektet blev afsluttet med en showcase i marts 2024, hvor de unge talenter mellem 15 og 25 år kunne vise, hvordan de havde arbejdet tværkunstnerisk med kunst, litteratur og musik. Der deltog ca. 100 publikummer i arrangementet.

"Unges spot på verdensmål" fik sin finale på en stort anlagt festival med fokus på verdensmål i slutningen af august 2024. Her kunne de ca. 1200 unge deltagere øge deres forståelse om verdensmålene samt finde ud af, hvordan de kan skabe en bæredygtig fremtid.

Forsøgsprojekt Haderslev – Sange bygger broer

Projektets fokus er at bringe danske og tyske børn, der endnu ikke har dansk og tysk i skolen, sammen via sang og undersøge, hvad børnene får ud af dette møde.

Projektets andet og sidste forløb blev afsluttet i marts 2024 med en stor koncert i Haderslev, hvor de danske og tyske børn i fællesskab fremførte de lærte sange for deres forældre og andre tilskuere. Det var en stor oplevelse for børnene at stå på scenen og synge sammen på dansk og tysk. Der har været udtalt begejstring og engagement for projektet fra både skoler, elever og forældre og flere skoler har givet udtryk for, at de har fået lyst til at fortsætte samarbejdet efter projektets afslutning.

Forsøgsprojekt Aabenraa – Formidling on site

Projektet tager formidlingen ud af museet og formidler udvalgte steders kunst og kultur i det fri.

Projektet kulminerede i 2024 med offentliggørelsen af den professionelt indspillede lydvandring "Atelier Europa" på dansk, tysk og engelsk om kunstneren Francisca Clausen fra Aabenraa, som havde 125års fødselsdag i 2024. Lydvandringen kan tilgås her: www.tours.storyhunt.io/da/ture/atelier_europa_da

Desuden blev der lanceret en skulpturguide for børn og voksne på dansk og tysk, som beskriver de skulpturer, der findes rundt omkring i Aabenraa Kommune.

Forsøgsprojekt Tønder – Fredsengle

Målet med projektet er at inddrage børn i skabelsen af kunstværker, som har relevans både på dansk og tysk side af grænsen.

Til det formål blev der i 2024 indgået et samarbejde med en kunstner og danske og tyske skoleklasser, som sammen har skabt kunstværkerne "Fredsengle".

Kunstværkerne blev offentliggjort ved to ferniseringer i løbet af den dansk-tyske kulturuge og kan ses i Toftlund i Danmark og i Niebüll i Tyskland.

Kommunikation og arrangementer i regi af kulturaftalen

PR, artikler og SoMe - aktivt år med stor offentlighedsindsats

I 2024 er der arbejdet intensivt på at synliggøre kulturaftalens mange aktiviteter. Der er blevet udsendt 10 pressemeddelelser, der har været med til at sprede budskabet om kulturaftalens mangfoldighed og merværdi. En artikel om projektet "Kuratorskolen" i Schule Aktuell har sat fokus på én af kulturaftalens indsatser for skoleelever. I løbet af året er de sociale medier blevet opprioriteret for at skabe opmærksomhed omkring kulturugen og initiativet "Ord i det offentlige rum". De sociale medier er en væsentlig kanal til at nå ud til borgerne og har bidraget til at skabe en større interesse omkring kulturaftalen og det dansk-tyske kultursamarbejde. Op til og under kulturugen var hjemmesiden kultur2024.dk/de en vigtig kommunikationsplatform.

Publikationer

Et vigtigt omdrejningspunkt for aktiviteten "Ord i det offentlige rum" var en sprogbrochure, der gennem legende øvelser for både børn og voksne introducerede til grænseregionens sproglige kulturarv. Som en af de afsluttende aktiviteter i kulturaftalen blev der desuden udviklet en slutpublikation og en publikation med forslag til børnehaveaktiviteter, der kombinerer kultur- og naturoplevelser.

Netværksaktiviteter og Kulturtræf

En vigtig milepæl for kulturaftalen var afholdelse af Kulturtræf 2024/K24, der blev afholdt den 29. maj 2024 med fokus på kultur og trivsel. Kulturtræffet var finansieret af tre kulturregioner, et par yderligere kommuner samt Region Syddanmark. Her blev der gjort en stor indsats for at synliggøre det grænseoverskridende samarbejde gennem de workshops, som Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig stod for.

Kulturaftalen afholdt også en velbesøgt julesangsevent med forfattersamtale med den danske forfatter Sissel-Jo Gazan, der kunne fortælle om at være dansk forfatter bosiddende i Berlin.

Forberedelse af Kulturaftale 2025-2028

Idéudviklingsfase

Året begyndte med en idéudviklingsworkshop med over 100 deltagere, hvor inviterede aktører fra partnerkredsen udviklede konkrete projektforslag, der kunne virkeliggøre de ambitioner, som Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig havde fastlagt for projektudvikling inden for følgende indsatsområder:

På sporet af demokratiet – med fokus på, hvordan især børn og unge kan få indsigt i demokrati som styreform og gennem kulturelle aktiviteter kan arbejde med demokrati i miniformat og *Livskvalitet gennem kulturelle fællesskaber* – med fokus på, hvordan kunst, kultur og natur kan bruges til at fremme mental sundhed og livskvalitet.

Efter idéworkshopen fulgte en konkretiseringsfase med inputs fra kulturaftalens faglige styregrupper, kulturfaggruppen og det politiske udvalg.

Et stærkt grænseregionalt partnerskab

Arbejdet med forberedelsen af den nye kulturaftaleperiode blev midlertidigt udfordret af en uventet udmelding fra den danske kulturminister, som meddelte, at Kulturministeriet ikke længere ønskede at være formel aftalepartner. Ministeriet fastholdt dog det økonomiske bidrag til det tværkommunale samarbejde. Trods udmeldingen fra det danske kulturministerium bekræftede Region Sønderjylland-Schleswigs samarbejdspartnere i efteråret deres engagement i det grænseoverskridende kultursamarbejde, og en ny aftaletekst er blevet underskrevet i begyndelsen af 2025.

Idéudviklingsworkshop, Regionskontor&Infocenter

NETE – nyt Interregprojekt om netværk og kompetenceudvikling

I 2024 blev der arbejdet intensivt på udviklingen af Interreg-projektet NETE – NETværk / Netzwerke / Transversal / Empowering, som blev godkendt af Interregudvalget den 13. november. Projektet løber fra december 2024 til

november 2027 og har et samlet budget på 2,8 mio. EUR, hvoraf 1,8 mio. EUR finansieres af Interreg.

NETE skal styrke netværksdannelse og øge kompetencerne hos institutioner, organisationer og borgere til at udvikle og gennemføre dansk-tyske projekter. Projektet adresserer udfordringer som manglende viden om fordelene ved grænseoverskridende samarbejde samt uudnyttede muligheder for partnerskaber mellem frivillige organisationer og på tværs af offentlige forvaltninger i Danmark og Tyskland.

NETE vil gennemføre spørgeskemaundersøgelser, workshops og netværksaktiviteter for at kortlægge behov og styrke samarbejdet. Der tilbydes desuden et skræddersyet uddannelsesforløb i dansk-tysk projektledelse for offentligt ansatte og øvrige interesserede. Projektet dækker hele Interreg-programregionen og støttes af et bredt projekt- og netværkspartnerskab bestående af kommuner, regioner, uddannelsesinstitutioner og foreninger fra begge sider af grænsen.

Borgerprojektfond

Regionskontor & Infocenter har siden den 1.1.2023 stået for forvaltningen af en Borgerprojektfond, der støtter borgernære dansk-tyske projekter og møder. Det er Interreg Deutschland-Danmark, der har bevilget midler til at drive fonden. Fonden vil i perioden 2023-2029 kunne fordele over 28.608.000 DKK / 3.840.000 EUR til borgernære aktiviteter i Interreg-programområdet. Fondens puljemidler er fordelt på tre puljer:

- **Borgerpuljen** støtter innovative og borgernære dansk-tyske projekter inden for alle områder og temaer af relevans for borgerne.
- **Transportpuljen** støtter dansk-tyske møder mellem børn og unge op til 26 år. Der kan også søges om støtte til ture for børn og unge til nabolandet, hvis det er forbundet med en formidling af samfundsforhold, kultur, sprog eller natur.
- **Netværkspuljen** støtter møder mellem voksne, hvis formålet er at opbygge nye netværk, fremme erfaringsudveksling eller konkret projektplanlægning.

Der er lavet et organisatorisk setup omkring Borgerprojektfonden, der er designet til at sikre fondens relevans i hele Interregprogramområdet, og det betyder, at Interreg-programmets partnere, danske kommuner og repræsentanter fra mindretallene indgår i fondens bevillingsstruktur.

En administrativ følgegruppe håndterer mindre ansøgninger, mens fondens bevillingsudvalg træffer beslutninger vedrørende større ansøgninger på beløb fra 186.250 DKK / 25.000 EUR. Bevillingsudvalget overvåger løbende, om tildelingene er i overensstemmelse med fondens overordnede formål. Bevillingsudvalget afholdt møde den 8.5.2024 og den 8.11.2024.

Bevillingsudvalget havde i december 2024 følgende medlemmer:

- Formand, Kathrine Monsrud Ekelund, Region Sjælland
- Næstformand, Mario De Vries, Kreis Schleswig- Flensburg
- Christel Leiendecker, Sønderborg Kommune
- René Andersen, Tønder Kommune

- Jens Wistoft, Region Syddanmark
- Lene Rikke Bresson, Guldborgsund Kommune
- Kim Dawartz, Næstved Kommune
- Lars Erik Hornemann, Kulturregion Fyn
- Nickolai Hamann, KKR Sjælland
- Daniel Dürkop, Stadt Flensburg
- Udo Maart, Kreis Nordfriesland
- Axel Westphal-Garken, Stadt Neumünster
- Nils Förster, Kreis Rendsburg-Eckernförde
- Birgit Künzel, Stadt Kiel
- Hans-Joachim Friedemann, Hansestadt Lübeck
- Hiltrud Weddeling, Kreis Ostholstein
- Uwe Jessen, deutsche Minderheit

Et centralt dagsordenspunkt i bevillingsudvalget har været, hvordan man håndterer den store efterspørgsel på støttemidlerne. Efter blot halvandet års virke er 42 % af de samlede midler afsat til de tre puljer bevilget, selvom puljemidlerne oprindeligt var tiltænkt at række til hele fondsløbetiden. For at imødekomme denne udfordring har udvalget drøftet muligheden for en følgeansøgning til Interreg samt tiltag, der kan sikre en større tematisk bredde og et bredere ansøgerfelt bag fremtidige ansøgninger.

Bevillingsudvalg på tur, Regionskontor&Infocenter

Borgerpuljen

I 2024 blev der bevilget 29 ansøgninger gennem borgerpuljen. Den samlede støttesum var på 6.929.077 DKK / 930.077 EUR.

Der blev godkendt 9 store ansøgninger med en støttesum fra 186.250 DKK / 25.000 EUR, og 20 mindre ansøgninger med et støttebehov på under 186.250 DKK / 25.000 EUR. Den gennemsnitlige støttesum var på 238.934 DKK / 32.072 EUR. Seks projekter involverede projektpartnere fra mindretallene.

De bevilgede projekter fordeler sig tematisk på den måde, at 19 ud af de 29 projekter kan betegnes som kulturprojekter, 3 projekter som idrætsprojekter; 3 projekter har et uddannelsesperspektiv, to projekter har fokus på klima og bæredygtighed, mens de sidste to projekter handler om demokrati og medborgerskab. I 15 af projekterne var børn og unge den primære målgruppe.

Transportpuljen

I løbet af 2024 er der blevet godkendt 132 transportpuljeansøgninger. Den samlede bevilling var på 1.489.269 DKK / 199.902 EUR. De 132 ansøgninger omfatter 6042 børn og unge. 16 ansøgninger omfatter mindst en partner fra mindretallene.

Transportpuljen kan støtte møder mellem børn og unge på tværs af grænsen, og 43 ansøgninger faldt ind under denne kategori, svarende til 32,58%. I de øvrige 67,42% af de bevilgede ansøgninger var der tale om en gruppe børn eller unge, der tog på tur til nabolandet. I over halvdelen af disse besøg i nabolandet var der tale om en tur med et primært kulturhistorisk indhold.

Netværkspuljen

Netværkspuljen har til formål at understøtte etableringen af nye dansk-tyske netværk, fremme den første erfaringsudveksling på tværs af grænsen og lette planlægningen af ansøgninger til borgerpuljen. Puljen blev åbnet medio februar 2024, og der blev i 2024 bevilget støtte til 10 ansøgninger. Den samlede bevilling til de ti ansøgninger udgør 153.951 DKK / 20.664 EUR, hvilket svarer til 7% af netværkspuljens samlede midler. Der er blandt andet blevet søgt midler til erfaringsudveksling på seniorområdet, kommunal udveksling om samarbejdsmuligheder i Femern Bælt-regionen samt muligheder for samarbejde om scenekunst.

Borgerprojektfondens kommunikationsarbejde

Borgerprojektfonden har i 2024 haft en fin synlighed gennem en aktiv presse- og kommunikationsindsats. Der er udsendt to pressemeddelelser om fondens bevillinger, og i alt 24 omtaler af enten Borgerprojektfonden eller støttede projekter har været bragt i pressen. Derudover har fonden været synlig i minimum 9 forskellige nyhedsbreve.

Også partnerskabet har bidraget til kommunikationsarbejdet ved at formidle fondens initiativer og resultater gennem opslag på sociale medier, oplæg og diverse nyhedskanaler.

I løbet af 2024 stod sekretariatet for 16 oplæg om fondens støttemuligheder. Derudover har Borgerprojektfonden været til stede ved flere større arrangementer med en informationsstand, hvor borgere og foreninger har kunnet høre mere om støttemulighederne. Fonden har fx været repræsenteret ved *Sommerempfang* i Stadt Flensburg, *Foreningsmesse* i Næstved og på Midtfyn samt ved afslutningsarrangementet for *Kulturboost*.

Arbejdsgrupper, netværksgrupper og samarbejdsarrangementer

Fehmarn Belt Learning Network

Regionskontor & Infocenter er netværkspartner i Interregprojektet, der har Næstved kommune som leadpartner. Projektet skal styrke samarbejdet inden for uddannelse, ungemiljøer og kultur på tværs af Femern Bælt med det formål, at unge klædes på til fremtidens arbejdsmarked.

NORDMUS

Der har ikke været nogen fællesaktiviteter med Nordmus-samarbejdet i 2024.

Prof. dr. ABC

Der har ikke været afholdt aktiviteter i 2024.

Dansk-Tysk Biblioteksforum

Dansk-tysk Biblioteksforum står for samarbejdet mellem danske og tyske biblioteker i Region Sønderjylland-Schleswig. Regionskontor & Infocenter varetager sekretariatsfunktionen.

Biblioteksforum afholdt ét møde i 2024, hvor de satte fokus på bibliotekernes rolle i fremtiden med et inspirerende oplæg af Kristine Lykke Roed, projektleder i tænketanken *Fremtidens Biblioteker*. Hun præsenterede centrale indsigter fra tænketankens rapport om bibliotekernes brugere samt strategier for at nå nye målgrupper. Oplægget dannede grundlag for en efterfølgende drøftelse, hvor deltagerne diskuterede bibliotekernes udvikling og tilpasning til samfundets skiftende behov.

Desuden blev der arbejdet med fælles projektudvikling på tværs af bibliotekerne i grænseregionen, hvor fokus var på muligheden for sammen at udvikle et borgerpuljeprojekt om forbundethed i grænselandet. Derudover fyldte samarbejdsaktiviteterne i regi af kulturaftalen en del på mødet og kommunikationen med bibliotekerne.

Lærerkonference

Den dansk-tyske lærerkonference henvender sig til sproglærere fra Danmark, der underviser i tysk, og sproglærere fra Tyskland, der underviser i dansk. Konferencen har status som Landesfachkonferenz Dänisch og modtager et tilskud fra IQSH (Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein). Lærerkonferencen tilrettelægges i tæt samarbejde med IQSH, Grenzgenial og UC Syd (University College Syddanmark).

Lærerkonferencen 2024, "Sprog i fremtiden / Sprachen in der Zukunft", var fuldt booket og fik meget positive evalueringer. Konferencen fokuserede på generativ kunstig intelligens (AI) i sprogundervisningen – både som støtte for læring og som en udfordring i forhold til snyd.

Programmet bød på oplæg om AI's betydning for sprogfagene, didaktiske muligheder og konkrete værktøjer, efterfulgt af workshops, hvor lærere afprøvede AI i praksis og drøftede fordele og ulemper ved AI i undervisningen. Dagen afsluttedes med erfaringer fra dansk-tyske elevmøder og information om støttemuligheder. Konferencen er en vigtig årlig begivenhed, der styrker samarbejdet mellem danske og tyske undervisere.

Politisk og administrativ udveksling og samarbejde

Bestyrelse

Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse havde i december 2024 følgende medlemmer:

- Formand Regionsrådsmedlem Jens Wistoft, Region Syddanmark
- Næstformand Kreispräsident Walter Behrens, Kreis Schleswig-Flensburg
- Stadtpräsidentin Susanne Schäfer-Quäck, Stadt Flensburg
- Kreistagsabgeordnete Telse Dierks, Kreis Nordfriesland
- Borgmester Jan Riber Jakobsen, Aabenraa Kommune
- Borgmester Erik Lauritzen, Sønderborg Kommune
- Borgmester Mads Skau, Haderslev Kommune
- Borgmester Jørgen Popp Petersen, Tønder Kommune
- 2. næstformand Svend Wippich, Südschleswigscher Wählerverband
- Hauptvorsitzender Hinrich C. Jürgensen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Jörg Andresen, repræsentant grænsekommuner Kreis Nordfriesland

- Thomas Rasmussen, repræsentant grænsekommuner Kreis Schleswig-Flensburg
- Johannes Callsen, Landesregierung Schleswig-Holstein, selvsuppleret medlem (uden stemmeret)

Bestyrelsen afholdt møde den 8.3.2024, 27.9.2024 og 6.12.2024. Mødet den 7.6.2025 blev aflyst.

Følgende emner blev behandlet:

- Årsberetning 2023
- Årsregnskab 2023
- Halvårsberetning og halvårsregnskab 2024
- Grænseoverskridende togtrafik
- Sektorkobling og PtX – udnyttelse af spildevand til brintproduktion
- 20 år med mikroprojekter
- 20 år med grænsependlerrådgivning
- Sundhedsstrukturereform i Danmark
- Handlingsplan 2025
- Budget 2025
- Emner Udvalg for grænseregional udvikling
- Borgerprojektfond
- Interreg-projekt NETE
- Kulturaftale 2025-2028
- Regionaldag
- Status udvikling nabosprog
- Legalisering cannabis i Tyskland
- Mobilitetsbarrierer, dansk-tyske arbejdsgrupper
- Udvalgsarbejde
- Erfaringer fra andre grænseregioner

Formandskabet holdt løbende kontakt om aktuelle emner og opgaver. Den 4.11.24 mødtes formandskabet med formændene for udvalgene for at drøfte tværgående

emner som sundhedsstrukturen i Danmark, Interreg, Borgerprojektionen og kultursamarbejde, og der blev set tilbage på 2024 og frem mod 2025.

Dansk-tysk Regionaldag

Årets Regionaldag – Region Sønderjylland-Schleswigs kommunalpolitiske forum fandt sted i Padborg den 7. november 2024. De omkring 50 deltagere blev informeret om aktuelle udviklinger og planer og havde mulighed for at diskutere aktuelle spørgsmål.

Det officielle program bød på oplæg ved Michael Nielsen, Region Syddanmark, om Region Syddanmarks nye regionale udviklingsstrategi og Lewe Kuhn, sekretariatet for Interreg-Deutschland-Danmark, om hvordan Interreg 6A kan støtte erhvervslivet og understøtte erhvervsamarbejde. Desuden var der paneldebatter med regionale eksperter om følgende emner:

- Hvad mangler der for at styrke erhvervsamarbejdet på tværs af grænsen?
- Erhvervsfremme ved grænsen – samarbejde eller konkurrence
- Rammebetingelser for erhvervslivet i grænselandet

Leder Peter Hansen rundede af med at give et overblik over de emner, der aktuelt behandles i sekretariatet.

Forvaltningsgruppe

Forvaltningsgruppen forbereder bestyrelsesmøderne og sikrer udvekslingen af erfaringer mellem partnerne. Forvaltningsgruppen havde følgende medlemmer i december 2024:

- Poul Bruun, Haderslev Kommune
- Bela Bergemann, Stadt Flensburg
- Silke Alsen, Kreis Schleswig-Flensburg
- Margriet Pless Jansen, Region Syddanmark
- Jan-Torge Voß, Kreis Nordfriesland
- Anne Schulz, Sønderborg Kommune
- Julia Henriette Schatte, Aabenraa Kommune
- Nikolai Reil, Tønder Kommune
- Arne Rüstemeier, Land Schleswig-Holstein
- Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Berit Erichsen, Südschleswigscher Wählerverband
- Maja Konietzko, repræsentant grænsekommuner Kreis Nordfriesland
- Helge Höger, repræsentant grænsekommuner Kreis Schleswig-Flensburg

Forvaltningsgruppen afholdt møde den 23.2.2024, 17.5.2024, 6.9.2024 og 15.11.2024 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Bestyrelsesarbejde
- Årsregnskab og årsberetning
- Budget
- Handlingsplan
- Regionaldag 2024
- Interreg-projekt NETE
- Dansk sundhedsstrukturen
- Udvalg for grænseregional udvikling
- Aktuelt fra Regionskontor & Infocenter
- Mødeplanlægning

Derudover blev der afholdt dialogmøde den 7.3.2024, 12.9.2024 og 15.11.2024, hvor medlemmerne informerede hinanden om deres respektive interne forvaltningsstruktur.

Arbejdsmarkedsudvalg

Arbejdsmarkedsudvalget har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevant udvikling på arbejdsmarkedsområdet
- Diskussioner og stillingtagen til arbejdsmarkedspolitiske problemstillinger af grænseoverskridende relevans
- Drøftelse af initiativer til fremme af arbejdsmarkedet på tværs af grænsen
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab

Udvalget havde følgende medlemmer i december 2024:

- Formand Jon Krøngaard og Susanne Nyland (forvaltning), Haderslev Kommune
- Næstformand Carsten-Friedrich Sörensen og Axel Scholz (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Bo Jessen og Theresé Alette Andersen (forvaltning), Tønder Kommune
- Christian Dirschauer, Dansk mindretal
- Jan Prokopek Jensen og Lasse Ahlmann Kamp (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Heide Brodda og Nils Wienke (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Dorrit Knudsen og Nikolaj Lorenz Stage Jensen (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Dirk Jäger og Sven Henning (forvaltning), Stadt Flensburg
- Anita Boje-Nasution, Land Schleswig-Holstein
- Jens Wistoft og Margriet Pless Jansen (forvaltning), Region Syddanmark
- Ruth Candussi, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 13.5.2024 og 13.11.2024. Udvalget fik aktuel information om de relevante emner og beskæftigede sig med følgende emner:

- Den aktuelle situation på arbejdsmarkedet
- Northvolt
- Integration af borgere fra Ukraine på arbejdsmarkedet
- Tyske tilflyttere i Danmark
- Mangel på arbejdskraft
- Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft
- Nyt fra grænsependlervejledningen
- Mobilitetsbarrierer

Udvalget for grænseregional udvikling

Udvalget for grænseregional udvikling har følgende opgaver:

- Gensidig udveksling af information vedrørende relevante emner
- Diskussioner og stillingtagen til relevante problemstillinger i den grænseregionale udvikling
- Identificering og behandling af relevante initiativer og projekter
- Regelmæssig faglig sparring med bestyrelsens formandskab

Udvalget havde følgende medlemmer i december 2024:

- Formand Bjørn Allerelli Andersen og Anne Schulz (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Dorte Soll og Julia Schatte (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Leon Bossen og Bela Bergemann (forvaltning), Stadt Flensburg
- Børge Frank Koch og Poul Bruun (forvaltning), Haderslev Kommune
- Julia Nissen og Jan-Torge Voß (forvaltning), Kreis Nordfriesland
- Petra Schulze og Silke Alsen (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Leif Høeg Jensen og Nikolai Reil (forvaltning), Tønder Kommune
- Arne Rüstemeier, Land Schleswig-Holstein
- Karsten Byrgesen og Margriet Pless Jansen (forvaltning), Region Syddanmark
- Carsten Leth Schmidt, Deutsche Minderheit
- Bjørn Ulleseit, Dansk mindretal
- Heinrich Bahnsen, frisisk mindretal

Udvalget afholdt møde den 11.3.2024, 29.4.2024, 2.9.2024 og 11.11.2024. Udvalget fik aktuelle informationer om de relevante emner og beskæftigede sig med følgende emner:

- Projektpræsentation Artemis, Syddansk Universitet
- Illegale hvalpehandel ved grænsen
- Opfølgning klimakonference
- Samarbejde på uddannelsesområdet
- Projekt Smile24
- Smarte Grenzregion
- Offentlig transport
- Beredskab i grænseregionen efter 2024
- Egnspanlægning / strategisk regional udvikling
- Udviklingsalliance Region Syddanmark
- Kommunal deltagelse i Interreg 6A-projekter
- Klimakonference 2.0

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har følgende opgaver:

- At fungere som uafhængigt politisk bevillingsudvalg i forhold til aktuelle Interreg-projekter, hvor Region Sønderjylland-Schleswig har fået tillagt kompetence hertil, og såfremt andre bevillingsorganer ikke er involveret
- At fungere som uafhængig politisk styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Støtte kendskab til nabosproget med det formål, at alle kan anvende deres eget sprog
- Informationsudveksling i forhold til relevante udviklinger inden for udvalgets fagområder
- Initiator for projekter, som støtter det borgernære kulturmøde og den sproglige mangfoldighed

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig havde følgende medlemmer i december 2024:

- Formand Erik Kennel, Udo Maart og Johanna Jürgensen (forvaltning), Kreis Nordfriesland

- Næstformand René Andersen, Eva Ebbesen og Kia Fog Kristensen (forvaltning), Tønder Kommune
- Kjeld Thrane, Hanne Pedersen og Christian Haugk (forvaltning), Haderslev Kommune
- Franziska Brzezicha, Mario De Vries og Dirk Wenzel (forvaltning), Kreis Schleswig-Flensburg
- Clemens Schmidt, Daniel Dürkop og NN (forvaltning), Stadt Flensburg
- Thomas Worm Larsen, Christel Leiendecker og Morten Skovmand Fogh (forvaltning), Sønderborg Kommune
- Signe Bekker Dhiman, Carina F. Davidsen og Karsten Justesen (forvaltning), Aabenraa Kommune
- Sarina Quäck, Dansk mindretal
- Marion Petersen, Deutsche Minderheit
- Frank Nickelsen, frisisk mindretal
- Vibeke Syppli Enrum, Region Syddanmark
- Jenna Melzer, Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein

Udvalget afholdt møde den 11.3.2024, 10.6.2024, 23.9.2024 og 18.11.2024 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Årsberetninger 2023
- Årsregnskaber 2023
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024
- Ord i det offentlige rum
- Forberedelse Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2025-2028
- Interreg-projekt NETE
- Kulturboost
- Kulturtræf 2024
- Borgerprojektfond
- Kulturuge september 2024

Kulturfaggruppe

Kulturfaggruppen støtter det grænseoverskridende samarbejde på kulturområdet. Den består af medarbejdere fra de respektive kulturforvaltninger i de syv regionale partnerforvaltninger i Region Sønderjylland-Schleswig, Land Schleswig-Holstein og Region Syddanmark. Kulturfaggruppen er desuden administrativ styregruppe for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og har bl.a. følgende opgaver:

- Forberedelse af kulturudvalgets møder
- Idéer, erfaringsudveksling, behandling af kulturelle emner

Kulturfaggruppen havde følgende medlemmer i december 2024:

- Lone Winther Romme, Sønderborg Kommune
- Paul Mattis Quark, Stadt Flensburg
- Lotte Rosing Videbæk, Region Syddanmark
- Nathalie Gerstle, Kulturstiftung Nordfriesland
- Gry Vissing Jensen, Haderslev Kommune
- Claudia Koch, Kulturstiftung Schleswig-Flensburg
- Rebecca Dohm, Tønder Kommune
- Dörte Törper, Land Schleswig-Holstein
- Lise Lotte Urfe, Aabenraa Kommune

Kulturfaggruppen afholdt møde den 21.2.2024, 22.3.2024, 16.5.2024, 16.9.2024, 11.10.2024 og 12.12.2024 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Forberedelse og efterbehandling af kulturudvalgets møder
- Årsberetninger og årsregnskaber 2023
- Kulturaftale 2021-2024
- Ord i det offentlige rum
- Forberedelse Kulturaftale 2025-2028
- Kulturboost
- Borgerprojektfond
- Interreg-projekt NETE
- Kulturtræf 2024
- Kulturuge 2024
- Projekt IVÆRK
- Samarbejdsmuligheder inden for "Kultur og natur i børnehøjde"

Vidensklynge sprog

Vidensklyngen sprog består af nøgleaktører fra både Danmark og Tyskland, der arbejder med nabosprogene dansk og tysk. Der er deltagelse fra kommunernes skoleforvaltninger, undervisningsministeriet i Kiel, repræsentanter fra diverse uddannelsesniveauer, det nationale center for fremmedsprog i Danmark og IQSH. Formålet med vidensklyngen er at fremme nabosprogene gennem erfaringsudveksling, udvikling af den dansk-tyske nabosprogsdidaktik og fælles initiativer.

I 2024 blev der afholdt to møder, hvor der blev drøftet et fælles projekt i forbindelse med IDT 2025 (Internationale Tagung der Deutschlehrer:innen) i Lübeck. Der blev også præsenteret projekter som *Fostering the plurilingual wellbeing of language teachers* og *Godt på vej med tysk på tværs af uddannelser*. Karen Nehlsen og Hauke Grundmann fra uddannelsesministeriet i Schleswig-Holstein i Kiel gav desuden et indblik i de nyeste tiltag for at fremme det nordfrisiske sprog. Herudover var der på begge møder en præsentation af øvrige initiativer, der fokuserer på nabosprogene.

Vidensklyngen sprog afholdt møde den 14.5.2024 og 15.11.2024.

Faggruppe Børn, unge og fritid

Faggruppen Børn, unge og fritid er et fagligt netværk, som sikrer en regelmæssig udveksling af idéer og initiativer på området børn, unge og fritid mellem partnerforvaltningerne.

Faggruppen Børn, unge og fritid havde følgende medlemmer i december 2024:

- Thomas Dau-Eckert, Stadt Flensburg
- Svend Goldenbaum, Kreis Nordfriesland
- Thore Naujeck, Deutscher Jugendverband für Nordschleswig
- Kristin Schmidt, Kreis Schleswig-Flensburg
- Ronni Rix Back, Tønder Kommune
- Uffe Lykke Vind, Aabenraa Kommune
- Britta Oriwohl, Haderslev Kommune
- Hinnerk Petersen, Sydslesvig Danske Ungdomsforeninger
- Bjarne Kjær Christensen, Sønderborg Kommune

Faggruppen Børn, unge og fritid afholdt ingen møder i 2024.

Faggruppen SpoReg (Sport i regionen)

Faggruppen er en sammenslutning, som består af repræsentanter for idrætsorganisationer på begge sider af grænsen. Faggruppens møder tager på den ene side sigte på gensidig udveksling af informationer om initiativer, aktiviteter og projekter i grænseområdet, og på den anden side på at forbedre samarbejdet mellem idrætsorganisationerne i regionen, arrangere stævner for idrætsudøvere på begge sider af grænsen samt intensivere ungdomsarbejdet og støtte op om gensidig deltagelse i træningscamps og arrangementer.

Faggruppen SpoReg havde følgende medlemmer i december 2024:

Karin Petersen, DGI

- Jens Christian Hansen, Danmarks Idrætsforbund, DIF
- Tade Corinth, Kreissportverband Nordfriesland, KSV Nordfriesland
- Michael Franzke, Kreissportverband Nordfriesland, KSV Nordfriesland
- Susanne Weidemann, Kreis Schleswig-Flensburg
- Thore Naujeck, Deutscher Jugendverband für Nordschleswig
- Christian Flader, Deutscher Jugendverband für Nordschleswig
- René Lange, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, SDU
- Doris Kempe, Sportverband Flensburg, SV Flensburg
- Angelika Carstesen, Sportverband Flensburg, SV Flensburg
- Marion Blasig, Kreissportverband Schleswig-Flensburg, KSV SL-FL

Faggruppen afholdt møde den 21.2.2024, 1.7.2024 og 19.9.2024 og beskæftigede sig med følgende emner:

- Frivillighed
- Borgerprojektfond
- EUROPEADA
- Vision 2030
- Finansiering af forbund
- Erfaringsudveksling

Udveksling af information med partnerne

Bestyrelsesmedlemmerne bliver regelmæssigt informeret om aktuelle emner og udviklinger i et politisk nyhedsbrev, som blev udsendt tre gange i 2024.

Slotsdialog

Den 19. september 2024 gennemførte Handwerkskammer Schleswig-Holstein, Region Sønderjylland-Schleswig og Industrie- und Handelskammer Flensburg slotsdialogen for tredje gang.

I en dansk-tyske kontekst drøftede omkring 70 eksperter fra Danmark og Tyskland konkrete udfordringer, fandt pragmatiske løsninger og lærte af hinanden.

Følgende konkrete udfordringer blev behandlet:

- Sprog – aktuelle spørgsmål om nabosprogsudvikling blev diskuteret, og brugen af KI blev behandlet
- Uddannelse – bl.a. blev etableringen af et dansk-tysk uddannelsesforum behandlet
- Mobilitet – problemer med den danske NemKonto og udfordringer med den tyske anmeldelse af tjenesteydelser (*Dienstleistungsanzeige*) blev fremhævet

Slotsdialog 2024, Regionskontor&Infocenter

Togalliance

For at varetage de fælles interesser og koncentrere indsatsen, sluttede en række lokale og regionale aktører sig sammen i et interessefællesskab med medlem af Forbundsdagen, Stefan Seidler, som initiativtager. Der blev afholdt to hybride møder, hvor de politiske mål blev afstemt, og trafikoperatørernes interesser blev præsenteret. Region Sønderjylland-Schleswig står for den sekretariatsmæssige servicering og var vært for det første møde. Arbejdet fortsættes i 2025.

Tilsyn hjemmeundervisning

I takt med den øgede tilflytning af tyskere til Danmark og et dermed forbundet stigende antal henvendelser vedrørende hjemmeundervisning af børnene har de danske tilsynsmyndigheder nedsat en arbejdsgruppe med udveksling af erfaringer og afklaring af fagligt relaterede spørgsmål som mål. Takket være det tætte samarbejde med grænsependlervejledningen kan der udveksles relevant information direkte med denne gruppe.

Giftefogeder

Efter mere end 10 år blev der den 30.10.2024 igen afholdt et fagmøde mellem danske og tyske giftefogeder. Foruden civilstandsattester, administrative procedurer i de to lande samt aktuelle lovændringer var erfaringsudveksling i højsædet på mødet.

Socialt bedrageri

På initiativ fra Aabenraa Kommune mødtes repræsentanter for kontrolmyndighederne for at undersøge mulighederne for et tættere samarbejde om bekæmpelse af socialt bedrageri i grænseoverskridende sager.

Ud over at identificere behovet for information, blev der drøftet problemstillinger i forhold til databeskyttelse samt praktiske kommunikationsmuligheder. Det blev aftalt at arbejde videre med emnet.

Servicering og udbygning af netværk og medlemskaber

- **AEBR** (Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab) og særligt de tyske medlemmers gruppe var meget aktiv i 2024. Der blev afholdt tre bestyrelsesmøder og fire møder med de tyske medlemmer eller fagudvalg – hovedsageligt virtuelt.
- På grund af projektarbejdet for Region Sjælland var der en lang række kontakter til partnere i **Femern Bælt-regionen**.
- **DANGER112** – Beredskabssamarbejdet blev videreført med stor succes.
- **DialogForumNorden** indkaldte til to møder.

Regionskontor & Infocenter

2024 var et travlt og succesfuldt år for Regionskontor & Infocenter. Arbejdet var præget af dynamik og en hurtig reaktion på ydre påvirkninger. Mange informationer blev videresendt og offentliggjort for at støtte og forbedre informationsstrømmen i Region Sønderjylland-Schleswig.

Lederen af Regionskontoret, Peter Hansen, gennemførte 261 tjenestemøder, interviews, møder, foredrag og netværksmøder.

Markedsføring og offentlighedsarbejde

I 2024 blev der udsendt ni pressemeddelelser fra Regionskontor & Infocenter. Pressemeddelelserne gav generel information om nye udviklinger i Region Sønderjylland-Schleswig og må vurderes at have spillet en mindre rolle i de senere år. 21 nyheder blev offentliggjort på hjemmesiderne region.dk|de og pendlerinfo.org.

Region Sønderjylland-Schleswig, Regionskontor & Infocenter blev nævnt 154 gange i pressen og andre publikationer.

Lederen af Regionskontor & Infocenter gav 31 interviews om grænseoverskridende samarbejdsemner.

Der blev udgivet følgende publikationer:

- Årsberetning 2023
- At bo og arbejde i Region Sønderjylland-Schleswig
- Ud med sproget – vejledning til dansk- og tyskindlæring
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig 2021-2024

Nyhedsbrevet "Regionsinfo" er udkommet fire gange og har 827 abonnenter. Det orienterer om nyt fra Region Sønderjylland-Schleswig, men netværkspartnere har også mulighed for at offentliggøre deres information på denne måde. Nyhedsbrevet "Pendlerinfo" udkom fire gange og har 901 abonnenter. Pendlerinfo-nyhedsbrevet behandler aktuelle emner af interesse for grænsependlere.

Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmesider www.region.de, www.region.dk og www.pendlerinfo.org blev godt modtaget i 2024. I perioden fra 1. januar til 31. december 2024 var der 25.471 besøg på www.region.de|dk og 174.596 besøg på www.pendlerinfo.org. Der bliver løbende lagt nyheder ud på hjemmesiderne.

Region Sønderjylland-Schleswig er også repræsenteret på Facebook med 1.179 likes. Her bliver der lagt informationer ud og gjort opmærksom på arrangementer. Dette medie bruges også til at gøre opmærksom på hjemmesiderne region.de|dk og pendlerinfo.org. I 2024 blev der offentliggjort 46 Facebook-opslag.

Finansiering Regionskontor & Infocenter 2024 og 2025

Regionskontor & Infocenter er finansieret af partnerne på følgende måde:

Partner	2025		2024	
	DKK	EUR	DKK	EUR
Region Syddanmark	1.925.020	258.392	1.925.020	258.392
Sønderborg Kommune	320.252	42.987	232.628	31.225
Haderslev Kommune	239.001	32.081	173.345	23.268
Tønder Kommune	157.460	21.136	114.765	15.405
Aabenraa Kommune	252.886	33.942	183.342	24.610
Kreis Nordfriesland	964.867	129.512	876.367	117.633
Kreis Schleswig-Flensburg	964.867	129.512	876.367	117.633
Stadt Flensburg	964.867	129.512	876.367	117.633

